

FINANSTILSYNETTHE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAYFinansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLOVår referanse
22/3836
Deres referanse

27.03.2026

Tilrådning om systemviktige foretak

Etter forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRD IV ([CRR/CRD IV-forskriften](#)) § 31, skal Finanstilsynet hvert år, innen utgangen av første kvartal, gi råd til Finansdepartementet om hvilke foretak som bør anses som systemviktige i Norge det påfølgende året og oppfylle et særskilt bufferkrav på 1 eller 2 prosent.¹ Etter forskriften skal systemviktige foretak pålegges institusjonsspesifikke bufferkrav. I det følgende redegjøres det for hovedkriteriene for identifikasjon av systemviktige foretak.

Systemviktige foretak basert på hovedkriteriene i forskriften

Etter forskriften skal vurderingen av systemviktighet ta utgangspunkt i foretakenes forvaltningskapital som andel av Fastlands-Norges BNP og foretakenes utlån til publikum i Norge som andel av samlede utlån til publikum i Norge.

Foretak som oppfyller minst ett av følgende kriterier, skal etter forskriften § 30 annet ledd anses som systemviktige i Norge og ha et særskilt bufferkrav på 1 prosent:

- a. foretak som ved utgangen av det foregående år hadde forvaltningskapital som utgjorde mer enn 10 prosent av Fastlands-Norges BNP,
- b. foretak som ved utgangen av foregående år hadde utlån til publikum i Norge som utgjorde mer enn 5 prosent av samlede utlån til publikum i Norge.

Foretak som oppfyller minst ett av følgende kriterier, skal etter forskriften § 30 tredje ledd anses som systemviktige i Norge og ha et særskilt bufferkrav på 2 prosent:

- a. foretak som ved utgangen av det foregående år hadde forvaltningskapital som utgjorde mer enn 20 prosent av Fastlands-Norges BNP,
- b. foretak som ved utgangen av foregående år hadde utlån til publikum i Norge som utgjorde mer enn 10 prosent av samlede utlån til publikum i Norge.

Beregninger av indikatorene skal baseres på foretakenes konsernregnskap per 31. desember 2025 tillagt utlån i deleide kredittforetak, som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett, og som ikke inngår i konsernregnskapet.²

¹ Se finansforetaksloven § 14-3 (4). Bufferkravet skal oppfylles på individuelt og konsolidert nivå jf. finansforetaksloven kapittel 14 og 18 ([finansforetaksloven](#)).

² Eierandeler under 50 prosent, innregnet forholdsmessig ut ifra eierandeler i foretakene per utgangen av 2025.

Forvaltningskapital som andel av Fastlands-Norges BNP

Tabell 1 viser forvaltningskapitalen i milliarder kroner og i prosent av Fastlands-Norges BNP for de største norske bankene og kredittforetakene.³ Forvaltningskapitalen er beregnet på konsolidert nivå, slik at også norske foretaks utlån i utlandet inngår i beregningene.

Tabell 1 Norske foretak (konsern) med forvaltningskapital som utgjør mer enn 5 prosent av Fastlands-Norges BNP, nominelle verdier i mrd. NOK per 31. desember 2025

	Forvaltningskapital (i mrd. NOK)	Andel av Fastlands-Norges BNP	Endring i andel fra 2024 (prosentpoeng)
DNB Bank ASA	3 695	84,0 %	-5,2
Sparebanken Norge	582	13,2 %	(ny)
Sparebank 1 Sør-Norge ASA	536	12,2 %	-0,5
Kommunalbanken AS	533	12,1 %	-2,1
Nordea Eiendomskreditt AS	469	10,7 %	-0,7
Sparebank 1 SMN	324	7,4 %	-0,7
Sparebank 1 Østlandet	301	6,8 %	-0,5

Målt i forhold til Fastlands-Norges BNP oppfyller DNB Bank ASA, Sparebanken Norge, Sparebank 1 Sør-Norge ASA, Kommunalbanken AS og Nordea Eiendomskreditt AS kriteriet for systemviktige foretak i Norge. Etter forskriften § 30 skal DNB Bank ASA ha et særskilt bufferkrav på 2 prosent, mens Sparebanken Norge, Sparebank 1 Sør-Norge ASA, Kommunalbanken AS og Nordea Eiendomskreditt AS skal ha et særskilt bufferkrav på 1 prosent.

Andel av utlån til publikum i Norge

I beregningen av markedsandel inngår utlån til publikum fra samtlige banker, kredittforetak og finansieringsforetak, inkludert filialer av utenlandske foretak, i nevneren. Tabell 2 viser samlede utlån til publikum fra norske foretak med høyest markedsandel i Norge.

Tabell 2 Norske foretak (konsern) med markedsandeler for utlån til publikum over 2 prosent, nominelle verdier i mrd. NOK per 31. desember 2025

	Utlån	Markedsandel	Endring i andel fra 2024 (prosentpoeng)
DNB Bank ASA	1 659	25,5 %	0,0
Nordea Eiendomskreditt AS	456	7,0 %	-0,2
Sparebanken Norge	456	7,0 %	(ny)
Sparebank 1 Sør-Norge ASA	413	6,4 %	0,0
Kommunalbanken AS	363	5,6 %	0,0
Sparebank 1 SMN	258	4,0 %	0,0
Sparebank 1 Østlandet	238	3,7 %	0,1
Sparebank 1 Nord-Norge	160	2,5 %	0,1
Sum⁴	4 005	61,7 %	0,4

³ Ingen finansieringsforetak er nær forskriftens grenser for systemviktighet.

⁴ Summert for norske foretak med markedsandel til publikum over 2 prosent. Avgrensningen er benyttet for å gi et bilde hvilke banker som ligger under, men nokså nært terskelen for å oppfylle kriteriet.

Etter denne indikatoren vil DNB Bank ASA, Nordea Eiendomskreditt AS, Sparebanken Norge, Sparebank 1 Sør-Norge og Kommunalbanken AS være systemviktige foretak i Norge. DNB Bank oppfyller kriteriet for et særskilt bufferkrav på 2 prosent. Sparebanken Norge, Nordea Eiendomskreditt AS, Sparebank 1 Sør-Norge og Kommunalbanken oppfyller kriteriet for et særskilt bufferkrav på 1 prosent.

Utenlandske filialer i Norge

Nordea Bank Abp sin filial har en forvaltningskapital som utgjør 19,9 prosent av Fastlands-BNP, og banken har en markedsandel for utlån som utgjør 6,0 prosent av totale utlån. Ingen av de andre filialene er over grensene beskrevet i § 30. Filialer av utenlandske banker omfattes ikke av forskriften og anses ikke som systemviktige foretak i Norge.

Kredittforetak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett

Obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) er en viktig finansieringskilde for banker. I Norge utgjør OMF omtrent halvparten av bankenes markedsfinansiering. OMF-foretakene som opererer i Norge er både heleide foretak av norske og utenlandske banker og deleide foretak, som har mer enn én bank som eier. Flere OMF-foretak er betydelige aktører i det norske finansielle systemet. I tabellen under vurderes de største OMF-foretakene i Norge opp mot kriteriene for systemviktighet.

Tabell 3 Vurderingskriterier for systemviktighet per 31.12.2025, utvalgte kredittforetak

	Forvaltningskapital (mrd. kr)	Andel av Fastlands-BNP (pst.)	Utlån (mrd. kr)	Markedsandel (pst.)
DNB Boligkreditt AS	842	19,1 %	737	11,3%
Nordea Eiendomskreditt AS	469	10,7 %	456	7,0 %
Sparebank 1 Boligkreditt AS*	370	8,4 %	316	4,9 %
Sparebanken Norge Boligkreditt AS	254	5,8 %	222	3,4 %
Eika Boligkreditt AS*	135	3,1 %	114	1,8 %
SR-Boligkreditt AS	132	3,0 %	118	1,8 %

*Boligkredittforetaket er deleid av flere banker i sin respektive allianse, der bankenes eierandeler er avhengig av hvor stor boliglånsmasse som er overført fra hver enkelt bank til boligkredittforetaket.

Tabellen viser at DNBs datterforetak, DNB Boligkreditt AS, oppfyller kravet om systemviktighet på selvstendig grunnlag. Etter kriteriet 'markedsandel av utlån til publikum i Norge' oppfyller DNB Boligkreditt AS kriteriet for et særskilt bufferkrav på 2 prosent. I tillegg er foretaket nær grensen på 2 prosent for kriteriet 'forvaltningskapital som andel av Fastlands-Norges BNP'. Nordea Eiendomskreditt AS oppfyller også kriteriene om systemviktighet tilsvarende en systemviktighetsbuffer på 1 prosent. Foretaket er p.t. utpekt som systemviktig foretak.

Sparebank 1 Sør-Norge sitt datterforetak, SR-Boligkreditt AS, og Sparebanken Norge sitt datterforetak, Sparebanken Norge Boligkreditt AS, oppfyller ikke kravene om å være systemviktige på selvstendig grunnlag.

Sparebank 1-alliansens felleseide boligkredittforetak, Sparebank 1 Boligkreditt AS, oppfyller heller ikke kravet til systemviktighet på selvstendig grunnlag, men foretaket er nær grensen for kriteriet 'markedsandel av utlån til publikum i Norge'. Eika Alliansens felleseide boligkredittforetak, Eika Boligkreditt AS, oppfyller ikke kravet til systemviktighet på selvstendig grunnlag.

Andre kriterier

Finanstilsynet skal etter forskriften § 31 også basere sitt råd på "en vurdering av blant annet foretakets størrelse, foretakets omfang av virksomhet i Norge og i andre land, foretakets kompleksitet, foretakets rolle i den finansielle infrastrukturen og i hvilken grad foretaket er sammenvevet med resten av det finansielle systemet." Finanstilsynet har valgt å se hen til anbefalinger fra Den europeiske banktilsynsmyndighet (EBA)⁵ om identifisering av nasjonalt systemviktige foretak.

EBA anbefaler et sett kvantitative kriterier, som kan suppleres med skjønnsmessige vurderinger, for institusjoner som ikke anses systemviktige etter den kvantitative analysen. EBA anbefaler at den skjønnsmessige vurderingen gjøres ved hjelp av enkeltscore på de kvantitative kriteriene eller ved bruk av 49 valgfrie kvalitative og kvantitative indikatorer. Begge de norske forskriftsindikatorene er blant disse. I den kvantitative analysen beregnes en score for hver institusjon basert på følgende kriterier:

Kriterier	Indikatorer	Vekt
Størrelse	Forvaltningskapital	25 %
Betydning	Verdi av innlandske betalingstransaksjoner	8,33 %
	Innskudd til private innskyttere i EU	8,33 %
	Lån til private låntakere i EU	8,33 %
Kompleksitet	Verdi av OTC-derivater	8,33 %
	Forpliktelser i andre land	8,33 %
	Fordringer i andre land	8,33 %
Sammenkobling	Forpliktelser innen finansmarkedet	8,33 %
	Eiendeler innen finansmarkedet	8,33 %
	Utestående gjeldsinstrumenter	8,33 %

For hver indikator beregnes en verdi som representerer institusjonens andel innenfor hver indikator, uttrykt i basispunkter. Disse indikatorverdiene vektet så sammen til en score per kriterium og deretter en totalscore. Foretak som får en totalscore på 350 eller høyere, skal etter EBAs anbefaling automatisk anses som systemviktige. Nasjonale myndigheter kan øke eller senke denne grensen basert på nasjonale forhold. Anbefalingen åpner også for å identifisere systemviktige foretak basert på skjønn.⁶

Tabell 4 Norske foretak (konsern)⁷ med totalscore over 100 ved bruk av EBAs metodikk per 31. desember 2025

	Totalscore	Størrelse	Betydning	Kom- pleksitet	Sammen- kobling
DNB Bank ASA	3923	3275	3326	5698	3394
Sparebanken Norge	470	578	494	224	583
Sparebank 1 Sør-Norge ASA	449	552	386	373	486
Kommunalbanken AS	408	530	6	390	708
Sparebank 1 SMN	264	344	291	150	274
Nordea Eiendomskreditt AS	247	466	240	13	271
Santander Consumer Bank AS	230	213	195	401	111

⁵ [EBA/GL/2014/10 On the criteria to determine the conditions of application of Article 131\(3\) of Directive 2013/36/EU \(CRD\) in relation to the assessment of other systemically important institutions \(O-SIIs\)](#)

⁶ Beregningsutfordringer ved EBAs metodikk er forklart i vedlegg til [Finanstilsynets råd i 2015](#).

⁷ Indikatorverdier for OMF-foretak som er heleid eller deleid vises nederst i tabellen på individuelt nivå. Disse foretakenes virksomhet er også medregnet i indikatorverdiene til eierbankene. For eksempel er DNB Bank ASA sine indikatorverdier beregnet inklusiv virksomheten til DNB Boligkreditt AS.

Sparebank 1 Østlandet	222	307	243	98	241
Sparebank 1 Nord-Norge	152	210	169	64	164
DNB Boligkreditt AS					
DNB Boligkreditt AS	604	837	389	463	729
Sparebank 1 Boligkreditt AS	283	367	166	183	413
Sparebanken Norge Boligkreditt AS					
Sparebanken Norge Boligkreditt AS	170	252	117	70	243
SR-Boligkreditt AS	114	131	62	113	149

I tabell 4 vises indikatorene for norske foretak med totalscore over 100 ved bruk av EBAs metodikk per 31. desember 2025. DNB Bank ASA, Sparebanken Norge, Sparebank 1 Sør-Norge ASA og Kommunalbanken AS har en totalscore over 350. Også DNB Boligkreditt AS har en totalscore over 350. Nordea Eiendoms kreditt AS og Sparebank 1 Boligkreditt AS har begge en totalscore under 350, men over eller nær 250.

Samlet vurdering og tilrådning

Systemviktige foretak har særlig stor betydning for det finansielle systemet og realøkonomien. Slike foretak skal ha et høyere krav til ren kjernekapital for å ha en større tapsbærende evne, og dermed redusere sannsynligheten for at foretakene får økonomiske problemer som kan ha alvorlige negative konsekvenser for det finansielle systemet og realøkonomien.

Basert på kriteriene i CRR/CRD IV-forskriften, tilrår Finanstilsynet at DNB Bank ASA, Kommunalbanken AS, Sparebanken Norge, Sparebank 1 Sør-Norge ASA og Nordea Eiendoms kreditt AS skal anses som systemviktige foretak i Norge i 2027.

Finanstilsynets råd om utpeking av systemviktige foretak tar utgangspunkt i retningslinjene til Den europeiske banktilsynsmyndighet (EBA) og gjøres på øverste konsoliderte nivå i Norge. Dette tilsier at DNB Boligkreditt AS ikke bør utpekes som et systemviktig foretak, selv om de oppfyller kriteriene på selvstendig grunnlag.

Finanstilsynet tilrår at DNB Bank ASA skal ha et særskilt bufferkrav på 2 prosent. Videre tilrås det at Kommunalbanken AS, Sparebanken Norge, Sparebank 1 Sør-Norge ASA og Nordea Eiendoms kreditt skal ha et særskilt bufferkrav på 1 prosent.

For Finanstilsynet

Knut Haugan
direktør for risikoovervåking og makrotilsyn

Ludvig Hoff Sandland
rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk.